

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2017. május 19.

FÖLDRAJZ

KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

2017. május 19. 14:00

I.

Időtartam: 20 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTÉRIUMA

Fontos tudnivalók

Az írásbeli vizsga során két feladatlapot kell kitöltenie.

Az I. részfeladatlap megoldására felhasználható időkeret **20 perc**, ebben a részben **a középis-kolai atlasz**, illetve egyéb segédeszköz **nem használható**. Az idő letelte után **a megoldott feladatlapot adja át a felügyelő tanárnak!**

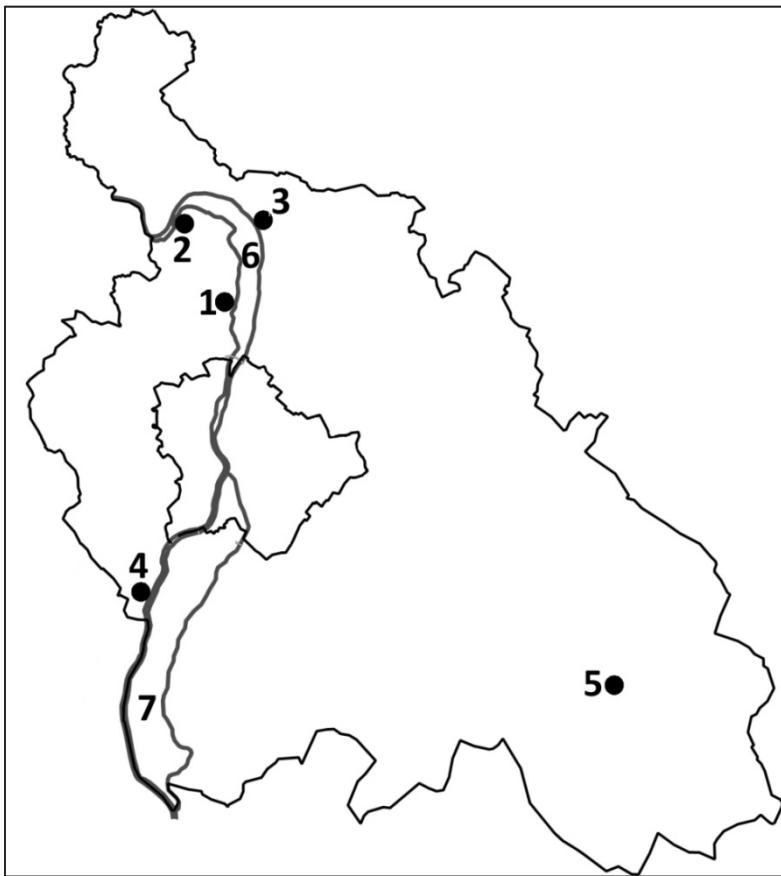
A feladatokat **tetszőleges sorrendben** oldhatja meg.

Először figyelmesen **olvassa el** a feladatokban megfogalmazott kérdéseket, majd **gondolja át** válaszát, és azt **tintával (tollal) írja be** a megfelelő helyre! Ha szükséges, a megoldást javíthatja, de a nem egyértelmű áthúzás, javítás, valamint ceruzával történt beírás esetén az adott feladatrészre pontot nem kaphat.

Az egyes feladatok megoldásával **elérhető** maximális **pontszámról**, illetve részpontszámokról a feladatok mellett/után feltüntetett pontok tájékoztatnak. Kérjük, hogy a **szürke négyzetekbe** semmit **ne írjon!**

1. rész

1. Nevezze meg a térképvázlatban számokkal jelölt földrajzi helyeket!

1. (város)
2. (város)
3. (város)
4. (város)
5. (város)
6. -sziget
7. -sziget

8. Melyik megye területén található a 7. számú sziget? megye

8 pont

2. Nevezze meg a térképvázlatban számokkal jelölt földrajzi fogalmakat!

A térkép az alábbi oldalon található térkép szerkesztésével készült: https://en.wikipedia.org/wiki/Canadian_English

1. (város)
2. (város)
3. folyó
4. -félsziget
5. (sziget)
6. -tenger / óceán
7. -tó
8. -tó
9. -tó

9 pont

3. Nevezze meg a térképvázlatban számokkal jelölt hegységeket és vulkánt!

A térkép az alábbi oldalon található térkép szerkesztésével készült: <http://st.hist-geo.co.uk/img/ue/UE-Pays-Fleuves-1.png>

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8. (vulkán)

8 pont

A feladatlap-résszel elérhető összes pontszám:

25 pont

I. Topográfiai ismeretek, készségek feladatsor	feladat sorszáma	Pontszám	
		maximális	elért
	1.	8	
	2.	9	
	3.	8	
ÖSSZESEN		25	

dátum

javító tanár

I. Topográfiai ismeretek, készségek feladatsor	Pontszáma egész számra kerekítve	
	elért	programba beírt

dátum

dátum

javító tanár

jegyző

Megjegyzések:

- Ha a vizsgázó a II. írásbeli összetevő megoldását elkezdte, akkor ez a táblázat és az aláírási rész üresen marad!
 - Ha a vizsga az I. összetevő teljesítése közben megszakad, illetve nem folytatódik a II. összetevővel, akkor ez a táblázat és az aláírási rész kitöltendő!
-

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2017. május 19.

FÖLDRAJZ

KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

2017. május 19. 14:00

II.

Időtartam: 100 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTÉRIUMA

Fontos tudnivalók

Az írásbeli vizsga során két feladatlapot kell kitöltenie.

A **II. részfeladatlap** megoldására felhasználható időkeret **100 perc**. Ebben a részben a megoldáshoz használhatja **a középiskolai atlaszt**. Amennyiben indokolt, **használjon zsebszámológépet**, de a feladatlapban minden esetben **tüntesse fel a megoldás menetét** is. Ha szükséges, használhat körzöt és vonalzót is.

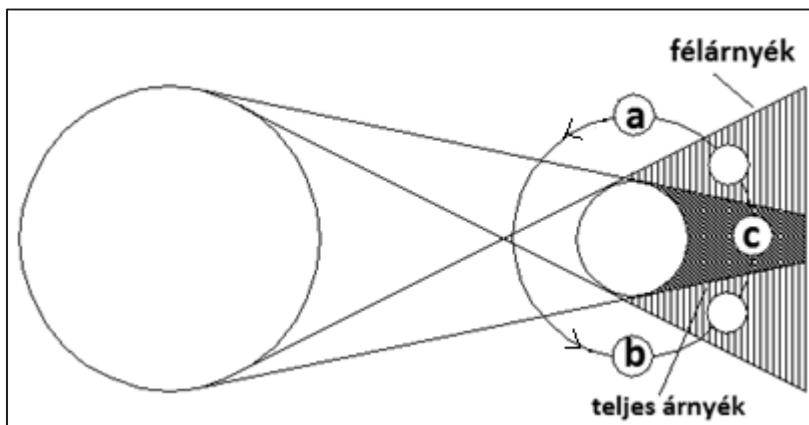
A feladatokat **tetszőleges sorrendben** oldhatja meg.

Először figyelmesen **olvassa el** a feladatokban megfogalmazott kérdéseket, majd **gondolja át** válaszát, és azt **tintával (tollal) írja be** a megfelelő helyre! Ha szükséges, a megoldást javíthatja, de a nem egyértelmű áthúzás, javítás, valamint ceruzával történt beírás esetén az adott feladatrészre pontot nem kaphat.

Mindig a feltett kérdéseknek megfelelően válaszoljon! Az elvártnál több válasz (pl. kettő helyett három példa megnevezése) nem jár többletponttal, sőt a lehetséges helyes válaszok számánál több beírása pontlevonással jár.

Az egyes feladatok megoldásával **elérhető** maximális **pontszámról**, illetve részpontszámokról a feladatok mellett/után feltüntetett pontok tájékoztatnak. Kérjük, hogy a **szürke négyzetekbe** semmit **ne írjon!**

1. Tanulmányozza az ábrát, és oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat!

Az ábra az alábbi forrás felhasználásával készült: <http://www.salagram.net/lunar-eclipse.gif>

1. Karikázza be az ábrán megfigyelhető jelenséget!

napfogyatkozás,

újhold,

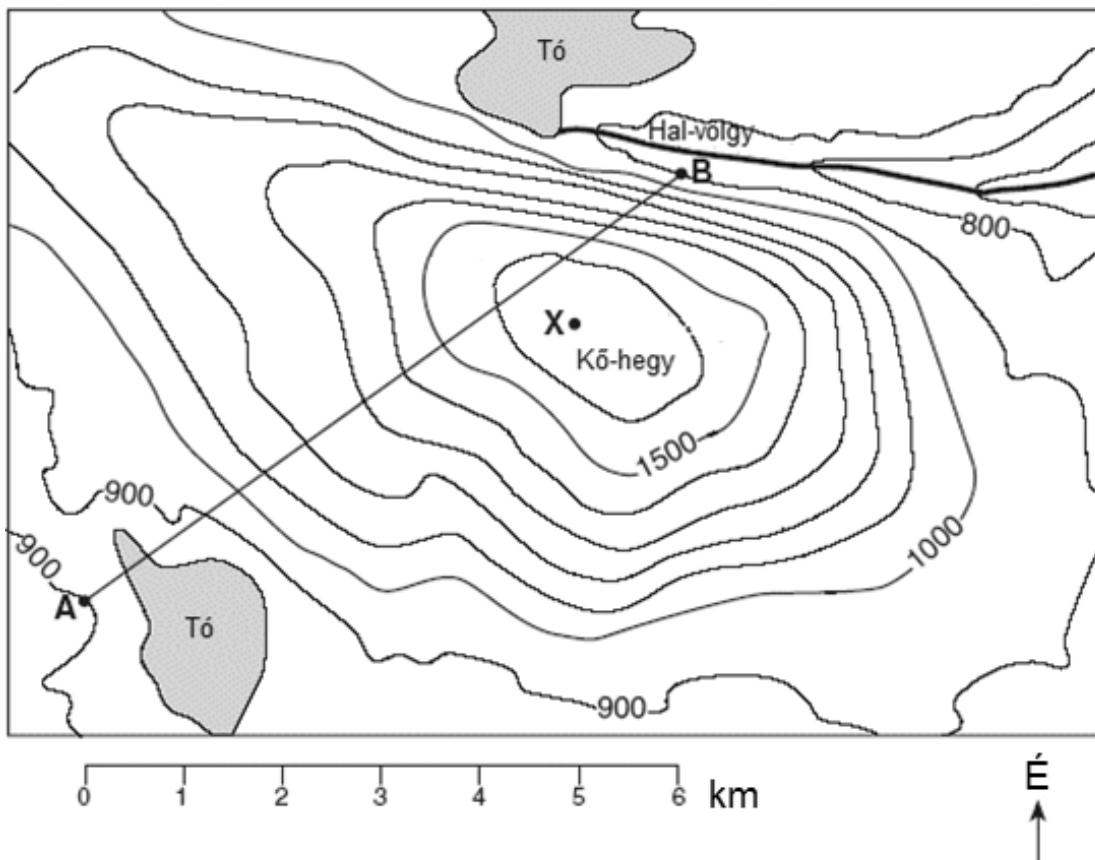
holdfogyatkozás

2. Melyik ábrarészlet jelöli az ábrán a **Földet**? Írjon F betűt az ábrába a megfelelő helyre!
3. Nevezze meg, melyik holdfázist jelöli az ábrán a **b** betű!
4. Rajzolja le, milyennek látjuk a Hold alakját a Földről az **a** betűvel jelölt holdfázis idején!

4 pont

2. Tanulmányozza a térképrészletet, és oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat!

A térkép forrása: <http://peter-mulroy.squarespace.com/reading-topographic-maps/>

- a) Hány méter a valóságban a térképen bejelölt A és B pont távolsága!

A két pont távolsága: m

1 pont	
--------	--

- b) Méretarány szempontjából a térképek mely csoportjába tartozik a feladatban látható térkép? (Amennyiben szükséges, számítással állapítsa meg!)

.....

1 pont	
--------	--

- c) A tengerszint felett hány méter magasságban elhelyezkedő pontokat köti össze a térkép legmagasabb értékű szintvonala?

.....

1 pont	
--------	--

- d) Hány méter lehet a legnagyobb tengerszint feletti magassága az X-szel jelölt pontnak?

.....

1 pont	
--------	--

e) A Kő-hegy ÉK-i vagy a DNy-i lejtője a lankásabb? Indokolja válaszát!

A lankásabb lejtő:

Indoklás:

.....

2 pont	
--------	--

6 pont	
--------	--

3. Döntse el, hogy melyik folyamatra vonatkoznak az alábbi állítások! Írja a megfelelő folyamat betűjelét az állítások előtti pontozott vonalra!

- A) aprózódás
- B) mállás
- C) minden kettő
- D) egyik sem

..... 1. Fizikai folyamat.

..... 2. Az egyenlítői övben nagyon intenzíven zajló folyamat.

..... 3. Szerepet játszik az üledékes közetek kialakulásában.

..... 4. A folyamat során megváltoznak a közetek kémiai tulajdonságai.

..... 5. A téritői övben jellemző.

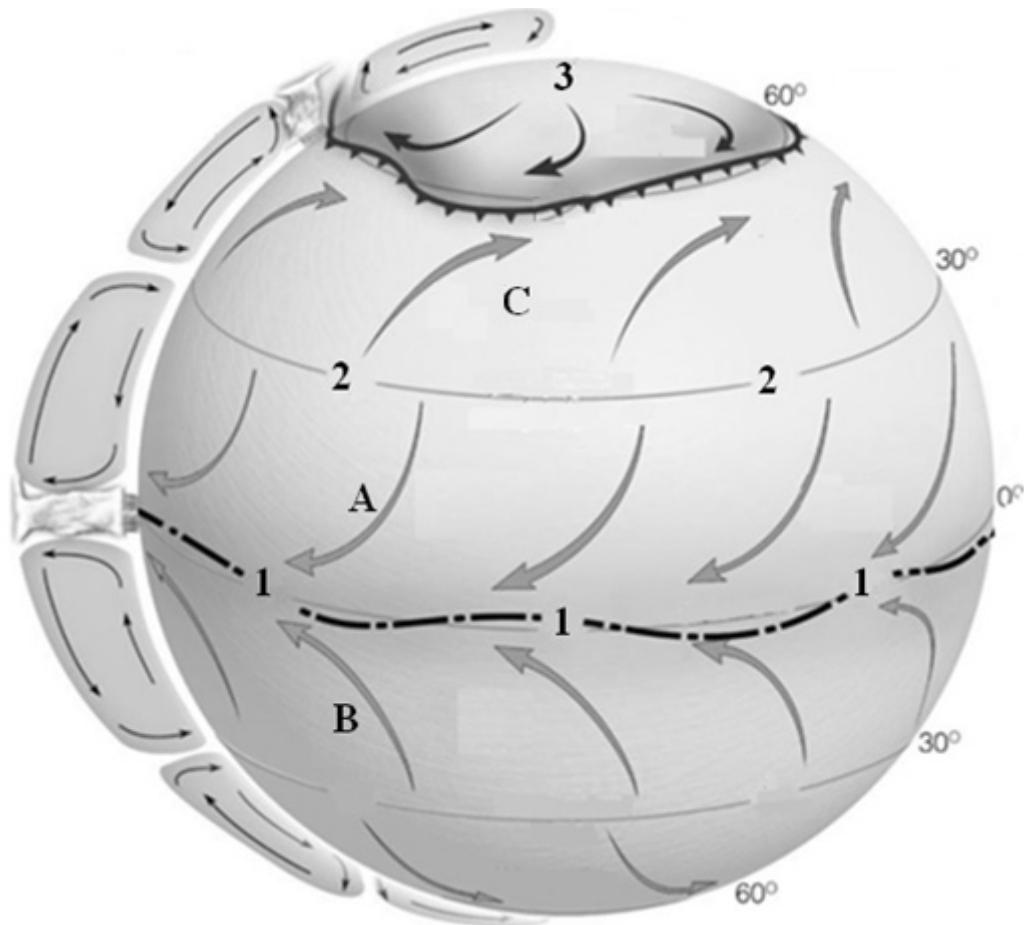
..... 6. A folyamathoz vízre van szükség.

..... 7. A belső (geológiai) erők hatására alakul ki.

..... 8. Végtermékét a víz is elszállíthatja.

8 pont	
--------	--

4. Tanulmányozza a nagy földi légkörzést bemutató ábrát, majd válaszoljon a kérdésekre!

1. Milyen légnyomás uralkodik az ábrán az alábbi számokkal jelölt övekben illetve helyen?

1.:

2.:

3.:

2. Nevezze meg az „A” betűvel jelölt szelet irányával együtt!

3. Nevezze meg az „B” betűvel jelölt szelet irányával együtt!

4. Melyik szélrendszer uralma alatt áll a „C” betűvel jelölt öv?

6 pont	
--------	--

**5. Az alábbi fotók a tavak pusztulásának, feltöltődésének folyamatát mutatják be.
Tanulmányozza a képeket, majd oldja meg a feladatokat!**

1.

2.

3.

4.

- a) Nevezze meg a tavak pusztulásának szakaszait! Írja az egyes szakaszok nevét megfelelő sorrendben a pontozott vonalakra!

TÓ → → →

2.

3 pont	
--------	--

- b) Melyik kép ábrázolja az adott pusztulási szakaszt (fázist)? Írja a megfelelő kép sorszámát a pusztulási szakasz neve alatti vonalra!

3 pont	
--------	--

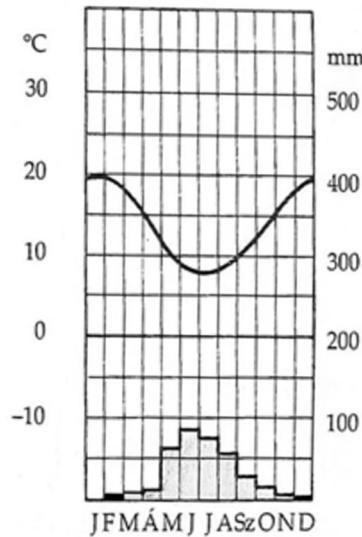
- c) Nevezzen meg olyan emberi tevékenységet, ami felgyorsítja a tavak pusztulását!

.....

1 pont	
--------	--

7 pont	
--------	--

6. Tanulmányozza az alábbi éghajlati diagramot, majd válaszoljon a kérdésekre!

A vízszintes tengely betűi a hónapok nevének kezdőbetűi.

1. Melyik hónap a leghidegebb?
2. Mennyi a legmelegebb hónap havi középhőmérséklete?
3. Melyik hónapban hullik a legkevesebb csapadék?
4. Körülbelül hány milliméter csapadék esik a legcsapadékosabb hónapban?
5. Melyik évszakban van a csapadékmaximum?
6. Melyik félgyömbön található az ilyen éghajlatú terület?

6 pont

7. Tanulmányozza a fényképeket! Döntse el, hogy melyik nagybetűvel jelölt képen ábrázolt településtípusra vonatkoznak a megállapítások! Írja a megfelelő kép betűjelét a megállapítás sorszáma elé a vonalra!

A

B

C

D

- 1. Időleges, mozgó település.
- 2. Többnyire egyetlen család állandó jellegű lakó- és munkahelye.
- 3. Hagyományosan mezőgazdasági jellegű csoportos település.
- 4. Ázsia egyes tájain és Afrikában a lakosság döntő többsége ma is ilyen településen él.
- 5. Jelentős központi szerepkörrel (funkcióval) rendelkezik.
- 6. Kialakulása a kereskedelem és a kézművesség fejlődésének köszönhető.
- 7. A nomád pásztorok jellegzetes települése.
- 8. Az itt élők aránya a társadalmi-gazdasági fejlődés során növekvő tendenciát mutat.

8 pont

8. Olvassa el a szövegrészletet, majd válaszoljon a kérdésekre a források alapján!

2016. augusztus 13-án az euró eladási árfolyama 316 Ft, a vételi árfolyama 304 Ft volt. Célszerű-e ezen a napon visszaváltania a valutát annak a turistának, aki a 2016. július 1-jén vásárolt eurót, amikor az eladási árfolyam 322 Ft, a vételi pedig 309 Ft volt? Indokolja a válaszát!

Válasz:

Indoklás:
.....

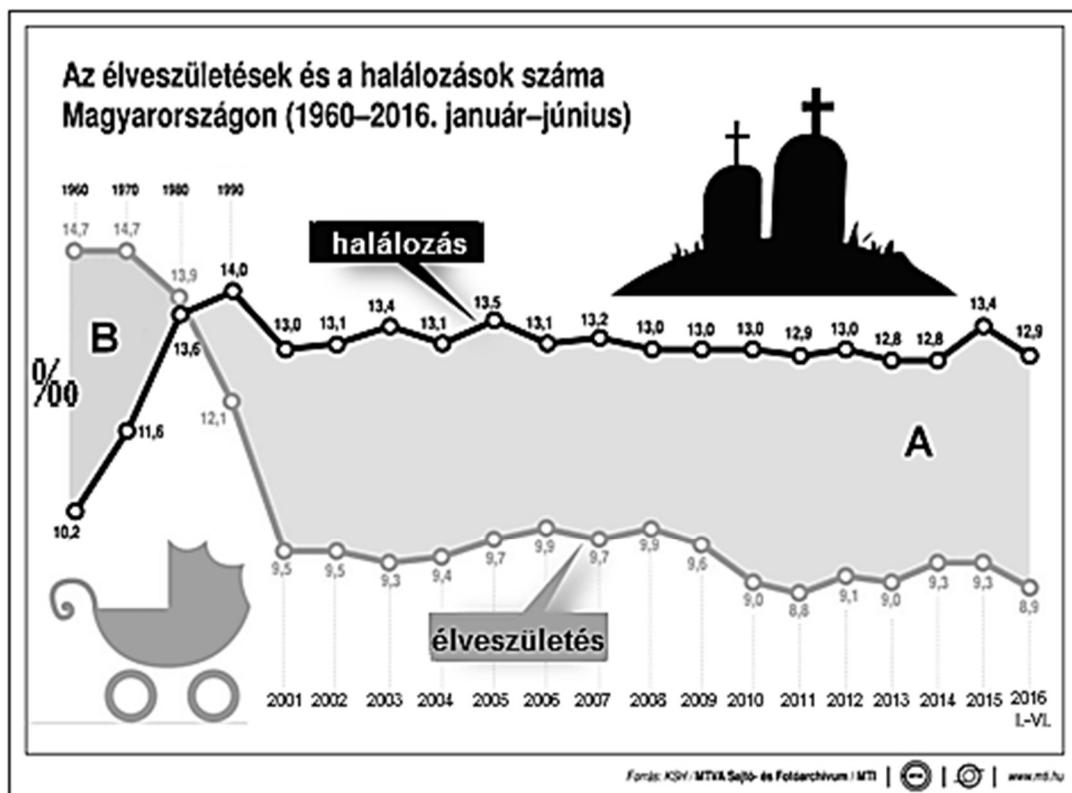
2 pont

9. Döntse el, hogy igazak vagy hamisak a következő megállapítások! Írjon I betűt az igaz, és H betűt a hamis megállapítások sorszáma elé!

- 1. Az infláció a pénz tartós romlása.
- 2. Ha az állam növeli a bankjegykibocsátást, akkor csökken az infláció.
- 3. Az országok az eladósodásból csak újabb hitelek felvételével szabadulhatnak.
- 4. A forint konvertibilis valuta.
- 5. A részvény a legbiztonságosabb pénzügyi befektetés.

5 pont

10. Tanulmányozza a hazánk népesedési folyamatát bemutató ábrát, majd válaszoljon a kérdésekre!

a) Hány főre vetítve mutatja a népesedési adatokat az ábra? Karikázza be a helyes válasz betűjelét!

- A) 10 főre
- B) 100 főre
- C) 1000 főre
- D) 10000 főre

1 pont

b) Az ábra melyik nagybetűje jelöl természetes szaporodást? Írja a megfelelő betűjelet a négyzetbe!

1 pont

c)

1. Milyen népesedési folyamatot jelöl a másik nagybetű?

.....

2. Mi a folyamat kialakulásának fő oka?

.....

3. Milyen hatással van ez a népesség korösszetételére?

.....

3 pont

5 pont

11. Mely magyarországi városokból érkezhettek az alábbi levélrészletek? Írja a város nevét a leírás után a vonalra!

- a) Most jöttünk ki a Mercedes gyárból. Láttuk a legújabb modelleket. Megyünk és megnézünk egy kisüzemet, amely a város környéki barackosok gyümölcsét dolgozza fel.

.....

1 pont	
--------	--

- b) Végigsétáltunk a főutcán, ahol gyógyszállók követik egymást. Most tudtam meg, hogy szénhidrogén után kutatva találták meg a termálvizet. A város környékének földgázbányászata ma is jelentős. Holnap ellátogatunk a közeli Debrecenbe.

.....

1 pont	
--------	--

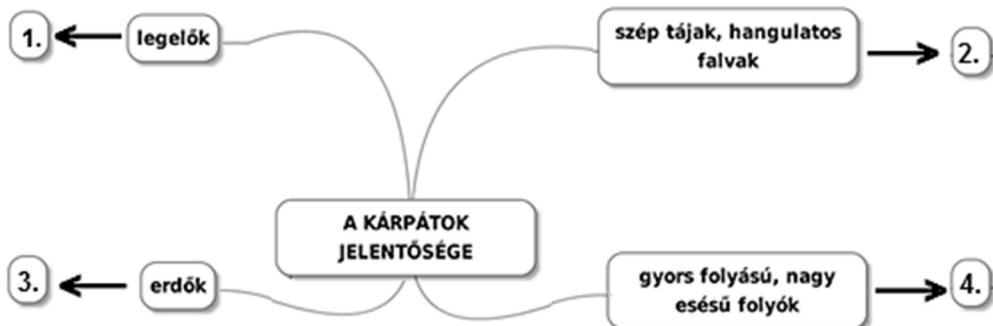
- c) A világörökség részeként számon tartott bencés apátságból szép kilátás nyílik a Kisalföldre. Jó időben a közeli megyeszékhely épületei is láthatók.

.....

1 pont	
--------	--

3 pont	
--------	--

12. A Kárpátok fontos szerepet játszik Szlovákia gazdasági életében. Tanulmányozza az ábrát, és nevezze meg az egyes adottságokra épülő gazdasági tevékenységeket! Írja a gazdasági tevékenység nevét a megfelelő sorszám után a vonalra!

1.

2.

3.

4.

4 pont	
--------	--

13. Olvassa el a kérdéseket, amelyekhez négy válaszlehetőség kapcsolódik. Karikázza be az egyetlen helyes választ! Több válasz bekarikázása esetén nem kaphat pontot.

1. Melyik ország lakosságának többsége nem mohamedán vallású?
Törökország, Izrael, Irak, Szaúd-Arábia
2. Melyik ország rendelkezik jelentős kőolaj kitermeléssel?
Törökország, Szaúd-Arábia, Egyiptom, Izrael
3. Melyik ország pályázik európai uniós tagságra?
Törökország, Ciprus, Izrael, Irak
4. Melyik országra igaz, hogy kontinensének a legfejlettebb országa?
Egyiptom, Dél-afrikai Köztársaság, Dél-Korea, India
5. Melyik világvallás szent helye nem található Jeruzsálemben?
keresztény, zsidó, mohamedán, hindu

5 pont

14. Olvassa el a szemelvényt, és tanulmányozza a táblázat adatait, majd oldja meg a feladatokat!

„2016-ban augusztus 8-ra esett a túlfogyasztás napja, vagyis mostanra használta el az emberiség a Föld éves erőforrásait. Keddtől már a bolygó tartaléka fogynak. A Természetvédelmi Világállap (WWF) magyarországi szervezetének közleménye szerint az emberiség jelenlegi életmódjának fenntartásához 1,6 bolygóra lenne szükség. Ha mindenki úgy élne, ahogy a magyarországi lakosság, akkor 1,7 Földre lenne szükségünk, ha azonban a luxemburgi fogyasztás lenne általános, akkor 9,1 Föld sem lenne elég évente.” Forrás: foldrajzmagazin.hu

A túlfogyasztás napja	
Év	Hónap, nap
2030 (előrejelzés)	június vége
2015	augusztus 13.
2010	augusztus 28.
2005	szeptember 3.
2000	október 4.
1995	október 10.
1990	október 13.
1985	november 6.
1980	november 3.
1975	november 28.
1970	december 23.

- a) Hogyan változott az elmúlt 45 évben a Föld erőforrásainak felhasználási üteme? Húzza alá a helyes választ!

mérséklődött

növekedett

Indokolja a válaszát!

2 pont

- b) Számítsa ki, hogy 1980-ban hány Földre lett volna szükség ahhoz, hogy a Föld lakosságának igényét kielégítsük!

A számítást itt végezze!

1980-ban Földre lett volna szükség.

2 pont

- c) Hogyan mérsékelhetjük az erőforrások felhasználását az adott területeken?
Fogalmazzon meg egy-egy javaslatot!

1. A mezőgazdaság vízfelhasználása:

.....
.....

2. Élelmiszerfogyasztás:

.....
.....

2 pont	
--------	--

6 pont	
--------	--

A feladatlap-résszel elérhető összes pontszám: 75 pont

		pontszám	
		maximális	elért
I. Topográfiai ismeretek, készségek — feladatsor		25	
1.	4		
2.	6		
3.	8		
4.	6		
5.	7		
6.	6		
7.	8		
8.	2		
9.	5		
10.	5		
11.	3		
12.	4		
13.	5		
14.	6		
Az írásbeli vizsgarész pontszáma:		100	

_____ dátum

_____ javító tanár

		pontszáma egész számra kerekítve
		elért programba beírt
(I. Topográfiai ismeretek, készségek — feladatsor II. Földrajzi ismeretek, képességek — feladatsor)		
Az írásbeli vizsgarész pontszáma		

_____ dátum

_____ dátum

_____ javító tanár

_____ jegyző